

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

1. ज्ञानेश्वर संत होते. ज्ञानेश्वर कवी होते. ज्ञानेश्वर तत्वज्ञ होते. या तीन केवल वाक्यांचे एक केवल वाक्य कोणते ?
- (a) ज्ञानेश्वर संत होते म्हणून कवी, तत्वज्ञ होते.
 (b) ज्ञानेश्वर संत, कवी आणि तत्वज्ञ होते.
 (c) ज्ञानेश्वर संत, कवी शिवाय तत्वज्ञ होते.
 (d) ज्ञानेश्वर संत, कवी, तत्वज्ञ होते.
- वरील कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?
- (1) (a) आणि (b)   (2) (c) आणि (d)   (3) (b) फक्त   (4) (d) फक्त

2. 'संताप गिळणे संतांना शोभते' हे विधान कोणत्या प्रकारचे आहे ?
- (1) विधानार्थी   (2) होकारार्थी   (3) विद्यार्थी   (4) संकेतार्थी

3. खालीलपैकी योग्य विरामचिन्हांचा उपयोग केलेले वाक्य कोणते ?
- (1) 'आवडले का ?' तुला हे ! पुस्तक.   (2) आवडले का तुला, 'हे पुस्तक ?'
 (3) 'आवडले का तुला हे पुस्तक ?'   (4) आवडले ! का ? 'तुला हे पुस्तक'

4. मन्वंतर या शब्दाचा संधी कोणता ?
- (1) मना + अंतर   (2) मनु + अंतर   (3) मनः + अंतर   (4) मन् + अंतर

5. हत्ती या समानार्थी शब्दाच्या विसंगत शब्द ओळखा :
- (a) कुंजर   (b) अश्व   (c) पंचानन   (d) सारंग
- पर्यायी उत्तरे :
- (1) फक्त (a) बरोबर बाकी सर्व चूक   (2) फक्त (b) आणि (c) बरोबर बाकी सर्व चूक
 (3) फक्त (c) बरोबर बाकी सर्व चूक   (4) फक्त (d) बरोबर बाकी सर्व चूक

6. 'प्रातःकाळ' या शब्दाचा विरुद्ध अर्थ कोणता ?
- (a) सूर्यास्ताचा समय   (b) सूर्योदयाचा समय
 (c) कातरवेळ   (d) वेळनसार
- पर्यायी उत्तरे :
- (1) (a) फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक   (2) (b) फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
 (3) (c) फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक   (4) (d) फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

7. खालीलपैकी उपसर्गघटीत नसलेला गट ओळखा :

(1) टाकाऊ, चराऊ, लढाऊ, शिकाऊ	(2) उत्कर्ष, उत्पत्ती, उत्तीर्ण, उत्तम
(3) अधिपती, अधिकार, अधिदैवत, अध्यक्ष	(4) विज्ञान, विसंगती, विशेष, विधवा

8. खालील 'सिद्ध' शब्द ओळखा :

(a) प्रतिकार	(b) उपहार	(c) अभिरुची	(d) कर

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) बरोबर बाकी सर्व चूक	(2) फक्त (b) बरोबर बाकी सर्व चूक
(3) फक्त (c) बरोबर बाकी सर्व चूक	(4) फक्त (d) बरोबर बाकी सर्व चूक

9. 'वानर' या शब्दाचा खालीलपैकी कोणता शब्द समानार्थी नाही ?

(a) कपी	(b) केसरी	(c) मर्कट	(d) शाखामृग

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक	(2) (a) व (c) फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक
(3) (b) फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक	(4) (c) व (d) फक्त बरोबर बाकी सर्व चूक

10. 'देवाला भक्ताच्या मदतीसाठी धावून जावे लागते'. अधोरेखित शब्दातील विभक्ती ओळखा :

(a) द्वितीया विभक्ती	(b) प्रथमा विभक्ती	(c) तृतीया विभक्ती	(d) चतुर्थी विभक्ती

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) बरोबर बाकी सर्व चूक	(2) फक्त (b) व (c) बरोबर बाकी सर्व चूक
(3) फक्त (c) बरोबर बाकी सर्व चूक	(4) फक्त (d) बरोबर बाकी सर्व चूक

11. आज दिवसभर सारखे गडगडते. या वाक्यातील अधोरेखित शब्दाचा प्रकार कोणता ?

(1) अकर्तृक क्रियापद	(2) अनियमित क्रियापद
(3) शक्य क्रियापद	(4) प्रयोजक क्रियापद

12. अनुस्वार याचा अर्थ काय ?

(a) समोरून झालेला उच्चार	(b) पाठीमागून, नंतर झालेला उच्चार
(c) उच्चारानंतर होणारा उच्चार	(d) उच्चारानंतर येणारा दीर्घ उच्चार

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

(1) (a) आणि (b) फक्त	(2) (b) आणि (c) फक्त
(3) (a) आणि (d) फक्त	(4) (a), (b) आणि (c) फक्त

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

13. खालीलपैकी 'शब्दयोगी अव्यये' नसलेला गट ओळखा -

(1) अगोदर, वर, पर्यंत, पुढे	(2) समक्ष, अपरोक्ष, बाहेर, मागे
(3) कडून, आतून, पासून, मधून	(4) पण, बाकी, परंतु, परी

14. 'वाक्यपृथक्करण' म्हणजे :

(1) दोन वाक्य वेगवेगळी करणे.	(2) दोन वाक्य एकमेकांना जोडणे.
(3) दोन वाक्य शुद्ध करून पुन्हा लिहणे.	(4) वाक्यातील शब्दांचा परस्पर संबंध स्पष्ट करणे.

15. 'तरण्याचे झाले कोळसे आणि म्हाताऱ्याला आले बाळसे' या म्हणीचा नेमका अर्थ काय ?

(1) नको त्या वेळी हवे ते घडणे.
(2) नको त्याला नको ते मिळणे.
(3) अस्वाभाविक पण उलटा प्रकार आढळून येणे.
(4) तरुण म्हातारे दिसणे आणि म्हातारे तरुण दिसणे.

16. सर्वनाम म्हणजे काय ?

(a) वाक्यात नामाच्या आधी येणारा शब्द	(b) नामाच्या जागी येणारा विकारी शब्द
(c) वाक्यात नामाच्या ऐवजी येणारा शब्द	(d) नामा बरोबर येणारा शब्द

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

(1) (a) आणि (b) फक्त	(2) (b) आणि (c) फक्त
(3) (c) आणि (d) फक्त	(4) (a) आणि (d) फक्त

17. 'येई येई विठाबाई | माझे पंढरीची आई' या काव्यपंक्तीतील अधोरेखित साधित शब्दाचा प्रकार ओळखा -

(1) पूर्णाभ्यस्त शब्द	(2) नामसाधित शब्द
(3) अंशाभ्यस्त शब्द	(4) अनुकरण वाचक शब्द

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

18. खालील शब्द समुहातील अचूक जोडी ओळखा :

(a) धान्यादी साठविण्याची बंदिस्त जागा	- वखार
(b) हालअपेष्टा सहन करण्याचा गुण	- तितिक्षा
(c) दोन नद्यामधील जागा	- दोआब
(d) पंधरवाड्याने प्रसिद्ध होणारे	- पाक्षिक

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) व (b) बरोबर बाकी सर्व चूक	(2) फक्त (b) व (c) बरोबर बाकी सर्व चूक
(3) फक्त (c) व (d) बरोबर बाकी सर्व चूक	(4) वरीलपैकी सर्व बरोबर

19. वाक्प्रचार व अर्थ यातून विसंगत जोडी ओळखा :

(1) कंठात प्राण येणे	- भयाने घाबरगुंडी उडणे
(2) कणीक तिंबणे	- डोके दुखु लागणे
(3) काळजाला घरे पडणे	- दुःख होणे
(4) शंख पडणे	- ओरडणे

20. मराठी शुद्धलेखन नियमानुसार अचूक शब्द समूह कोणता ?

(1) अन्योक्ती, अतिथी, कुलगुरू	(2) स्वामीभक्त, योगीराज, मंत्रीमंडळ
(3) प्रीय, मंदीर, स्थानिक, यूग	(4) निती, किर्ती, पूजा दिप

खालील उतारा वाचून त्यावर आधारित प्रश्नांची (21 ते 25) उत्तरे लिहा -

भारत हे एक राष्ट्र आहे. भारतातील जनता ही एक आहे. हे आज नव्याने सांगण्याची गरज नाही. हजारो वर्षांचा इतिहास याला आहे. केवळ भौगोलिक दृष्टिने नव्हे तर ऐतिहासिक, राजकीय आणि सांस्कृतिक दृष्टिनेही हे सत्य आहे, त्रिकाल सत्य आहे. इतिहासपूर्वकाळापासून भारताची ही एकता प्रस्थापित झालेली आहे. काश्मीरपासून ते कन्याकुमारीपर्यंत आणि कच्छपासून ते बंगाल-आसामपर्यंतचा हा भूप्रदेश सलग आहे. एकसंघ आहे. या भूमीची जनता एकाच मातीची आहे. त्याच मातीतून ती जोपासली गेलेली आहे. या मातीतून निर्माण झालेल्या संस्कृतीचा सुगंध तिच्या मनात दरवळत राहिलेला आहे. गंगा, यमुना, नर्मदा, गोदावरी, कावेरी, तुंगभद्रा या नद्यांचे आशीर्वाद जनतेला विवाह-मंगलांत मिळत आलेले आहेत. त्यांच्यातील पाण्याने भारतातील प्राचीन नृपतींच्या शिरावर राज्यारोहणप्रसंगी अभिषेक होऊन ते पावन होत असत. उत्तर भारतातील भगवान रामचंद्र व भगवान श्रीकृष्ण यांच्या नामस्मरणाने आणि भक्तीने केवळ उत्तर-भारतीयांचीच नव्हे तर दक्षिण-भारतीयांचीही अंतःकरणे उचंबळून येतात, हे जितके खरे आहे तितकेच दक्षिण-भारतातील आमच्या आचार्यांनी भारतीय संस्कृतीचा ध्वज केवळ दक्षिणेतच नव्हे तर उत्तरेतही मोठ्या डौलाने फडकत ठेवला आहे, हेही खरे नाही काय ? गंगेची कावड रामेश्वरला पाठविण्यात व रामेश्वरचा सेतू गंगेत सोडण्यात ही जनता स्वतःला कृतार्थ समजते. तिच्या सांस्कृतिक एकात्मतेची ग्वाही देण्याला आणखी काय पाहिजे ? सांस्कृतिकदृष्ट्या एकात्म असलेल्या या राष्ट्रावर अनेकांनी स्वाऱ्या केल्या, अनेक राज्ये आली आणि गेली. पण या एकात्मतेत खंड पडला नाही. स्वातंत्र्यप्राप्तीपूर्वी घडलेल्या अनेक चित्तथरारक आणि रोमहर्षक प्रसंगांतून याचीच प्रत्ययकारी जाणीव सर्व जगाला झाली नाही काय ? बंगालची शकले करण्याचा प्रयत्न झाला तेव्हा महाराष्ट्रातील लोकमान्यांनी उग्र चळवळ केली आणि जालियनवाला बाग हत्याकांड झाले तेव्हा सगळा देश पेटला हे तरी कशाचे लक्षण आहे ?

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

21. राष्ट्रीय एकात्मतेचे लक्षण कोणते ?

(1) समानतेची भावना	(2) राष्ट्रनिष्ठा जोपासना
(3) सांस्कृतिक वारसा जोपासने	(4) संस्कृती ध्वजाचे रक्षण

22. 'या भूमीची जनता एकाच मातीची आहे' या वाक्याचा अर्थबोध काय ?

(1) भारताची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी	(2) भारताची भौगोलिक परिस्थिती
(3) राष्ट्रीय एकात्मतेची भावना	(4) सामाजिक, राजकीय व भौगोलिक जीवन

23. जालीयनवाला बाग हत्याकांड कशाचे लक्षण आहे ?

(1) भारताच्या उग्र आंदोलनाचे	(2) बंगालच्या फाळणीचे
(3) चित्तथरारक व रोमहर्षक प्रसंगाचे	(4) लो. टिळकांच्या चळवळीचे

24. प्राचीन भारतातील संस्कृतीचा वारसा जोपासण्याचा कुणाचा वाटा आहे ?

(a) पुराण शास्त्राचा	(b) आचार्यांचे कार्यकर्तृत्वाचा
(c) प्राचीन साधू संतांचा	(d) देवदेवतांच्या नामस्मरणाचा

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) बरोबर	(2) फक्त (b) बरोबर
(3) फक्त (c) व (d) बरोबर	(4) फक्त (d) बरोबर

25. दिलेल्या परिच्छेदास अनुरूप शीर्षक द्या :

(1) भारताची धार्मिक सांस्कृतिक पार्श्वभूमी	(2) स्वातंत्र्य चळवळीचा क्रांतिकारक इतिहास
(3) भौगोलिक समानता	(4) एक राष्ट्र - एक जनता

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

26. Pick out the **incorrect** pair from the following :

- (a) foolish - foolishly (b) active - actively
(c) ideal - ideally (d) week - weekly

Answer options :

- (1) (a) and (b) only (2) (c) only
(3) (b) and (c) only (4) (d) only

27. A semi-colon is frequently used to separate _____ when the second is introduced by one of the adverbs, therefore, hence etc.

- (1) interrogation (2) two-co-ordinate clauses
(3) exclamation (4) two possessive nouns

28. Which of the following sentences is **grammatically correct** ?

- (1) I have seen the film last night (2) Father has been ill since ten years
(3) Whom did you see ? (4) My brother is engineer

29. Select the **correct** cohesive devices for the following sentences :

_____, people fear the outbreak of the nuclear war. _____, they are concerned over the continuing pollution of the environment.

- (1) Firstly, Secondly (2) To begin with, Secondly
(3) Firstly, Besides (4) Both (1) and (2)

30. Point out the **incorrect** sentence :

- (1) William Shakespeare's plays are read all over the world
(2) The top of the temple is golden at Amritsar
(3) The essays of Bertrand Russell are not popular
(4) The tin roof of the house was thrown away in a whirlwind

31. The apostrophe is used to show _____ in contractions.

- (1) Omitted letters (2) Sudden change
(3) Separation of words (4) Quotation

32. (a) She sings good.
(b) She sings well.
(c) I did it anyhow.

Identify the **correct** sentence/s.

- (1) Only (a) (2) Only (b)
(3) Only (c) (4) Only (a) and (c)

कच्चा कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

33. Kamala said to Akshay, "Are you not ashamed of yourself?"

The correct indirect narration of this sentence is .....

- (1) Kamala asked Akshay if he is not ashamed of himself.
- (2) Kamala asked Akshay if you are not ashamed of yourself.
- (3) Kamala asked Akshay if he was not ashamed of himself.
- (4) Kamala asked Akshay if she is not ashamed of herself.

34. Which of the following word is synonymous to 'light hooded windproof jacket' ?

- (1) Wind cheater
- (2) Cagolue
- (3) Wind coat
- (4) Calcify

35. (a) He was always honest, although he was poor.
 (b) Only hold your tongue, and you can hold anything else.
 (c) I had lost my keys, but I have found them.

Identify the odd sentence/s.

- (1) Only (a)
- (2) Only (b)
- (3) Only (c)
- (4) None the above

36. Match the following :

(a) A person who is guilty of heresy	(i) Flamboyant
(b) Deserving blame	(ii) Culinary
(c) Connected with cooking	(iii) Culpable
(d) Showy and confident behaviour	(iv) Heretic

Answer options :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3) (iii)	(iv)	(ii)	(i)
(4) (iv)	(iii)	(ii)	(i)

37. Point out the incorrect sentence :

- (1) The diseased sheep of the flock dies first
- (2) Excessive chocolate-eating leads to decaying of teeth
- (3) It is very difficult to remember the structural formulae of all the chemical compounds
- (4) Some people purchase costly furnitures

38. Choose the best alternative to fill in the blank.

My old car's finally _____.

- (1) Taken up the ghost
- (2) Given up the God
- (3) Given up the ghost
- (4) Carried up the ghost

39. (a) You need not be in such a hurry, need you ?
 (b) We used to play here, don't we ?
 (c) Call the doctor, don't you ?
 (d) Let's go now, shall we ?

Identify the **correct** sentence/s.

- (1) Only (a) and (b) (2) Only (b) and (c)
 (3) Only (a) and (d) (4) Only (b) and (d)

40. Point out the **incorrect** sentence :

- (1) The saddest thing in our life is someday we have to die.
 (2) Sonu always preferred coffee to tea.
 (3) Old people always near the death's chariot hurrying near.
 (4) Two trucks collided in the foggy morning.

41. Which group of the following is the **correct** example of personal dual gender ?

- (1) boy friend, female student, girl friend
 (2) father, mother, king
 (3) bull, cow, ant
 (4) artist, chef, singer

42. Which of the following is the **correct** example of premodifying degree of adverb ?

- (1) How thirsty are they ? (2) The gossip is totally false
 (3) This is my very best book (4) They have nearly finished their lunch

43. Which of the following refer to sounds ?

- (a) Babble
 (b) Obnoxious
 (c) Patter

Answer options :

- (1) (a) and (c) only (2) (b) and (c) only
 (3) (c) only (4) (a), (b) and (c)

44. Which of the following statement is **correct** ?

- (1) Finite verb phrases have tense distinction
 (2) Finite verb phrases have time distinction
 (3) Finite verb phrases have clause distinction
 (4) Finite verb phrases have meaning distinction

45. 'He managed to get across the field'.

In above sentence the underlined preposition is the example of _____.

- (1) metaphorical meaning (2) resultative meaning
 (3) orientation (4) pervasive meaning

46. Choose the **correct** sentence from the following sentences :

- (a) When they reached the airport, the plane had already taken off.
(b) When they reached the airport, the plane already took off.

Answer options :

- (1) (a) (2) (b)
(3) Both (a) and (b) (4) None of the above
-

47. (a) You must stop chewing tobacco.

(b) He used to smoke very early in his childhood.

(c) They have to adjust with the changing situations.

(d) Women dare not walk alone late at night in the deserted streets.

The underlined words in the above sentences have ..... verbs.

Answer options :

- (1) transitive (2) modal
(3) auxiliary (4) intransitive
-

48. Point out the **correct** sentence :

- (1) Iron is chemical element (2) An iron is chemical element
(3) Iron is a chemical element (4) The iron is a chemical element
-

49. Identify the sentence punctuated **correctly** :

- (a) What an honest boy he is ?
(b) He says : Laws die, books never.
(c) Gandhiji led a noble life ; he died a noble death.
(d) O God help me.

Answer options :

- (1) (a) only (2) (b) and (c) only
(3) (a) and (d) only (4) (d) only
-

50. Point out the sentence that has a **correct** question tag :

- (1) There is a lot of traffic in the evening, Isn't it ?
(2) Shekhar will not be here soon, Won't he ?
(3) It is a nice morning, Isn't it ?
(4) Let's go out for dinning, Should we ?
-

51. सिम्बेक्स - 17 (SIMBEX - 17) काय आहे ?

- (a) अॅपल कंपनीने उत्पादित केलेली संगणकप्रणाली (software) आहे.
 (b) संगणकाचे व्हायरस आहे.
 (c) भारत आणि सिंगापूर यांनी मिळून आयोजित केलेला संयुक्त नौदल अभ्यास आहे.

बरोबर उत्तर निवडा :

- (1) (a) (2) (b)
 (3) (c) (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

What is SIMBEX - 17 ?

- (a) It is a software manufactured by Apple Company.
 (b) It is a computer virus.
 (c) It is joint Naval exercise conducted jointly by India and Singapore.

Choose the correct answer :

- (1) (a) (2) (b)
 (3) (c) (4) None of the above

52. अमेरिकेपाठोपाठ युनेस्को मधून बाहेर पडण्याचा निर्णय घेणारा देश म्हणजे _____.

- (1) पॅलेस्टाईन (2) सौदी अरेबिया (3) इस्राईल (4) इराक

This country recently confirmed it's withdrawal from UNESCO following the withdrawal of U.S.A. :

- (1) Palestine (2) Saudi Arabia (3) Israel (4) Iraq

53. आदिवासी भागातील कुपोषण समस्या मिटवण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाने 'अमृत आहार योजना' _____ यांच्या नावे सुरू केली आहे.

- (1) पंडीत दिनदयाल उपाध्याय (2) मदन मोहन मालवीय
 (3) डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम (4) यापैकी कोणीही नाही

To eradicate malnutrition in Tribal area, Maharashtra Govt. has started 'Amrut Aahar Yojana' by the name of _____.

- (1) Pandit Din Dayal Upadhyay (2) Madan Mohan Malviya
 (3) Dr. A.P.J. Abdul Kalam (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

54. 2018-19 च्या केन्द्रीय अर्थसंकल्पानुसार 2022 पर्यंत 'एकलव्य आदर्श निवासी शाळा' (Eklavya Model Residential School) स्थापन करण्यात येणार आहे. त्यासंबंधी खालील विधाने विचारात घ्या :

- (a) त्या केवळ अनुसूचित जमातींसाठी स्थापन केल्या जाणार आहेत.
- (b) ज्या गटाची (Block) 50 टक्क्यांपेक्षा जास्त लोकसंख्या ही अनुसूचित जमातीची असेल त्या प्रत्येक गटात अशी शाळा स्थापन करण्यात येईल.
- (c) ज्या गटात किमान 20,000 आदिवासी व्यक्ती असतील त्या प्रत्येक गटात अशी शाळा स्थापन करण्यात येईल.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) विधाने (a), (b) बरोबर आहेत.   (2) विधाने (a), (c) बरोबर आहेत.
- (3) विधाने (a), (b), (c) बरोबर आहेत.   (4) केवळ विधान (a) बरोबर आहे.

As per Union Budget 2018-19 'Eklavya Model Residential School' will be established by 2022, consider the following statements about it :

- (a) It will be established only for Scheduled Tribes.
- (b) It will be established in every block with more than 50 percent Scheduled Tribes population.
- (c) It will be established in every block having at least 20,000 tribal persons.

Answer options :

- (1) Statements (a), (b) are correct   (2) Statements (a), (c) are correct
- (3) Statements (a), (b), (c) are correct   (4) Only statement (a) is correct

55. जोड्या लावा :

प्रादेशिक संघटना	मुख्यालय
(a) दक्षिण-पूर्व आशिया देश संघटना (ASEAN)	(i) ब्रुसेल्स
(b) शांघाई सहयोग संघटना (SCO)	(ii) बीजिंग
(c) पेट्रोलियम निर्यात करणाऱ्या देशांची संघटना (OPEC)	(iii) जकार्ता
(d) नॉर्थ अटलांटिक ट्रीटी संघटना (NATO)	(iv) व्हिएन्ना

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(3)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(4)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)

Match the pairs :

Regional Organization	Headquarters
(a) Association of South East Asian Nation (ASEAN)	(i) Brussels
(b) Shanghai Cooperation Organisation (SCO)	(ii) Beijing
(c) Organization of Petroleum Exporting Countries (OPEC)	(iii) Jakarta
(d) North Atlantic Treaty Organisation (NATO)	(iv) Vienna

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(3)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(4)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)

56. दिव्यांगांच्या कल्याणासाठी सर्वोत्कृष्ट कार्य केल्याबद्दल 2016-17 चा कोणत्या विकास महामंडळाला राष्ट्रपती पुरस्कार मिळाला ?

- (1) महाराष्ट्र अपंग विकास महामंडळ
- (2) महाराष्ट्र वित्त मंडळ
- (3) भारतीय विकास महामंडळ
- (4) महाराष्ट्र अपंग व वित्त विकास महामंडळ

For better performance in Disable Welfare which Development Corporation received President Award in 2016-17 ?

- (1) Maharashtra Disabled Development Corporation
- (2) Maharashtra Finance Board
- (3) Indian Development Corporation
- (4) Maharashtra Disabled and Finance Development Corporation

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

57. (a) भारत आणि रशिया यांनी संयुक्तपणे रूप्पुर परमाणु ऊर्जा प्रकल्पासाठी पुढाकार घेतला आहे.
 (b) रूप्पुर हा बांगलादेशाचा पहिला अणुऊर्जा प्रकल्प असणार आहे.
 (c) बांगलादेश हा आंतरराष्ट्रीय अणुऊर्जा एजन्सीचा सदस्य आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (a) (2) (a), (b) आणि (c)
 (3) (b) आणि (c) (4) (a) आणि (c)

- (a) Rooppur Nuclear Power Plant construction is a joint initiative by India and Russia.
 (b) Rooppur will be Bangladesh's First Atomic Energy Project.
 (c) Bangladesh is a member of International Atomic Energy Agency.

Answer options :

- (1) Only (a) (2) (a), (b) and (c)
 (3) (b) and (c) (4) (a) and (c)

58. खालील विधाने विचारात घ्या :

- (a) फिंगर प्रिन्ट करिता जागतिक स्तरावरील प्रगत तंत्रज्ञान - अॅम्बिस (ऑटोमेटेड मल्टिमॉडेल बायोमेट्रीक आयडेन्टीफिकेशन सिस्टम) महाराष्ट्रात प्रथमच राबवण्यात येत आहे.
 (b) या तंत्रज्ञानाचा वापर करणारे महाराष्ट्र हे देशातील पहिले राज्य आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) विधान (a) बरोबर आहे (2) विधान (b) बरोबर आहे
 (3) दोन्हीही विधाने चुकीची आहेत (4) दोन्हीही विधाने बरोबर आहेत

Consider the following statements :

- (a) The World class technology - AMBIS - (Automated Multimodel Biometric Identification System) is used first time in Maharashtra for Finger Print.
 (b) Maharashtra is the first state in the country to utilize this technology.

Answer options :

- (1) Statement (a) is correct (2) Statement (b) is correct
 (3) Both the statements are false (4) Both the statements are correct

59. मानव अधिकाराच्या संरक्षणासाठी युनोच्या कोणत्या ठरावांना भारताने मान्यता दिलेली आहे ?

- मानव अधिकारांचा जाहीरनामा - 10 डिसे. 1948.
- सर्व प्रकारच्या वांशिक भेदभावाच्या निर्मूलनासाठीचा आंतरराष्ट्रीय ठराव.
- महिलांविरुद्ध सर्व प्रकारच्या भेदभावाच्या निर्मूलनासंबंधीचा आंतरराष्ट्रीय ठराव.
- लहान मुलांच्या अधिकारा विषयीचा ठराव.

योग्य पर्याय निवडा :

(1) (a), (b) आणि (c)	(2) (a), (b) आणि (d)
(3) (a), (b), (c) व (d)	(4) फक्त (a)

Which resolutions of UNO have been ratified by India for protecting human rights ?

- Declaration of Human Rights - 10 Dec. 1948.
- International Convention on the Elimination of Racial Discrimination - ICERD.
- Convention against the Elimination of all forms of Discrimination Against Women - CEDAW.
- Convention on Rights of the Child - CRC.

Choose correct option :

(1) (a), (b) and (c)	(2) (a), (b) and (d)
(3) (a), (b), (c) and (d)	(4) Only (a)

60. नोव्हेंबर 2017 मध्ये कोणत्या दोन देशांमध्ये 'IMBAX' संयुक्त युद्ध सराव करण्यात आला ?

(1) भारत - कझाकीस्थान	(2) भारत - म्यानमार
(3) भारत - सिंगापूर	(4) भारत - फ्रान्स

'IMBAX' bilateral military exercise held in November 2017 between _____.

(1) India - Kazakisthan	(2) India - Myanmar
(3) India - Singapore	(4) India - France

61. सर्वोच्च न्यायालयात कोणत्या घटक राज्यांनी कृष्णा नदीच्या पाणीवाटपाची पुनर्रचना करावी अशी याचिका दाखल केली आहे ?

(1) आंध्र प्रदेश - तेलंगणा	(2) तेलंगणा - महाराष्ट्र
(3) कर्नाटक - महाराष्ट्र	(4) आंध्र प्रदेश - कर्नाटक

Which of the following states have filed petition in Supreme Court for Restructuring of Krishna river water distribution ?

(1) Andhra Pradesh - Telangana	(2) Telangana - Maharashtra
(3) Karnataka - Maharashtra	(4) Andhra Pradesh - Karnataka

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

62. (a) ढोल-सादिया पूल हा ब्रम्हपुत्रा नदीवर नव्याने बांधला आहे.
 (b) हा पूल अरुणाचल प्रदेश आणि आसाम या दोन राज्यांना जोडतो.
 (c) हा भारतातील सर्वात लांब पूल आहे.

वरीलपैकी कोणते बरोबर आहे/त ?

- (1) (a), (b) आणि (c) (2) (a) आणि (b)
 (3) (a) आणि (c) (4) फक्त (a)

- (a) The newly constructed Dhol-Sadia bridge is located on Brahmaputra River.
 (b) The bridge connects the states of Assam and Arunachal Pradesh.
 (c) It is India's longest bridge.

Which of the above is/are correct ?

- (1) (a), (b) and (c) (2) (a) and (b)
 (3) (a) and (c) (4) Only (a)

63. 'अशगबात (Ashgabat) करार' संबंधी खालील विधाने विचारात घ्या :

- (a) तो एप्रिल 2011 मध्ये झाला.
 (b) त्याने मध्य आशिया आणि पर्शियन गल्फ देशामधील आंतरराष्ट्रीय वाहतूक प्रस्थापित झाली.
 (c) भारत नुकताच त्यात सामील झाला.
 (d) पाकिस्तान सुद्धा त्याचा सदस्य आहे.

वरील विधानांपैकी कोणती बरोबर आहेत ?

- (1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (d)
 (3) (a), (b), (c), (d) (4) (b) आणि (c) फक्त

Consider the following statements about 'Ashgabat Agreement' :

- (a) It was signed in April 2011.
 (b) It establishes international transport between Central Asia and the Persian Gulf Countries.
 (c) India has recently joined it.
 (d) Pakistan is also its member.

Which of these statements given above are correct ?

- (1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (d)
 (3) (a), (b), (c), (d) (4) (b) and (c) only

64. (a) अकोदरा हे भारतातील पहिले डिजिटल गाव आहे.
 (b) अकोदरा गाव महाराष्ट्रात आहे.
 (c) अकोदरा गावाला आय.सी.आय.सी.आय. (ICICI) बँकेने दत्तक घेऊन विकसित केले आहे.

वरीलपैकी कोणते बरोबर आहे/त ?

(1) (a) आणि (c) (2) (a), (b) आणि (c)

(3) फक्त (a) (4) (a) आणि (b)

(a) Akodara has become India's first digital village.

(b) The village is located in Maharashtra.

(c) The village is adopted and developed by ICICI bank.

Which of the above is/are true ?

(1) (a) and (c) (2) (a), (b) and (c)

(3) Only (a) (4) (a) and (b)

65. योग्य जोडी ओळखा :

(1) उपाध्यक्ष, नीती आयोग	-	अरविंद पनगारिया
(2) अध्यक्ष, 15वा वित्त आयोग	-	वाय.व्ही. रेड्डी
(3) अध्यक्ष, 21वा विधी आयोग	-	बलबीर सिंग चौहान
(4) अध्यक्ष, विद्यापीठ अनुदान आयोग	-	विरेंदर सिंग चौहान

Identify the correct pair :

(1) Vice-Chairman, NITI Aayog	-	Arvind Pangaria
(2) Chairman, 15 th Finance Commission	-	Y.V. Reddy
(3) Chairman, 21 st Law Commission	-	Balbir Singh Chauhan
(4) Chairman, University Grant Commission	-	Virander Singh Chauhan

66. (a) 15व्या वित्त आयोगाचे एन.के. सिंग हे अध्यक्ष आहेत.
 (b) भारतीय संविधानामध्ये वित्त आयोगाचा उल्लेख नाही.
 (c) वित्त आयोग केंद्र आणि राज्यांमध्ये महसूल कसे विभागले जावे हे ठरवते.

वरीलपैकी कोणते बरोबर आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b) (3) (a) आणि (c) (4) (b) आणि (c)

(a) The 15th Finance Commission is headed by N.K. Singh.

(b) The Finance Commission is not mentioned in the constitution.

(c) Finance Commission decides how revenue is distributed between centre and states.

Which of the above is/are true ?

(1) Only (a) (2) (a) and (b) (3) (a) and (c) (4) (b) and (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

67. (a) सर्व समावेशक विकास निर्देशक अहवाल (IDI) 2018 नुसार भारताचा 62 वा क्रमांक आहे.
 (b) हा अहवाल जागतिक बँकेने बनविला आहे.
 (c) आय.डी.आय. (IDI) चे तीन मापदंड असे आहेत वृद्धी आणि विकास, सर्वसमावेशकता आणि आंतर पिढीतील समता.

वरीलपैकी कोणते बरोबर आहे/त ?

- (1) (a), (b) आणि (c) (2) (a) आणि (c) (3) फक्त (a) (4) (b) आणि (c)

(a) India ranked 62nd on Inclusive Development Index (IDI) report of 2018.

(b) The report is prepared by World Bank.

(c) The 3 pillars of IDI are growth and development, inclusion and intergenerational equity.

Which of the above is/are true ?

- (1) (a), (b) and (c) (2) (a) and (c) (3) Only (a) (4) (b) and (c)

68. भारत व बांग्लादेशाला जोडणाऱ्या दुसऱ्या नवीन रेल्वेचे वैशिष्ट्ये म्हणजे :

(a) नव्याने सुरू झालेल्या रेल्वे गाडीचे नाव 'बंधन एक्सप्रेस' असे आहे.

(b) ही रेल्वे कोलकत्ता ते खुलना अशी धावेल.

(c) या गाडीचे नोव्हें. 2017 मध्ये उद्घाटन करण्यात आले.

(d) व्हिडीओ कॉन्फरन्सद्वारे दोन्ही देशांच्या पंतप्रधानांनी गाडीला हिरवा झेंडा दाखविला.

वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे/त ?

- (1) केवळ (a) (2) केवळ (a) आणि (b)

- (3) (a), (b) आणि (c) (4) (a), (b), (c), (d)

What is the feature of Second Train connecting India and Bangladesh ?

(a) Known as a Bandhan Express.

(b) Runs between Kolkatta to Khulna.

(c) Inaugurated in Nov. 2017.

(d) Hoisted the green flag by both Prime Ministers through video-conferencing.

Which of the statement/s given above is/are correct ?

- (1) Only (a) (2) Only (a) and (b)

- (3) (a), (b) and (c) (4) (a), (b), (c), (d)

69. केन्द्र शासनाच्या 'संकल्प' (SANKALP) या कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट _____ आहे.

- (1) 2025 पर्यंत क्षयरोगाचे निर्मूलन.
- (2) सध्याच्या दारिद्र्य रेषेच्या पातळीपेक्षा 50 टक्के दारिद्र्य रेषेची पातळी कमी करणे.
- (3) संपूर्ण देशभर 3.5 कोटी तरुणांना बाजार-संबंधित प्रशिक्षण (market-relevant training) देणे.
- (4) ग्रामीण भागातील दारिद्र्य रेषेखालील (BPL) कुटुंबांना वाजवी दरात (स्वस्त) घरे देणे.

The aim of the 'SANKALP' Programme of Union government is _____.

- (1) eliminating the tuberculosis by 2025.
- (2) reducing the poverty level by 50% from the existing poverty level.
- (3) providing market-relevant training to 3.5 crore youth across the country.
- (4) providing affordable houses to rural BPL families.

70. जोड्या जुळवा :

लष्करी उपकरण	त्याचा उद्देश
(a) स्वाथी (SWATHI)	(i) हवेतील सत्वर चेतावणी व नियंत्रण पद्धती
(b) नेत्र (NETRA)	(ii) बहुउद्देशीय रॉकेट लाँचर
(c) धनुष (Dhanush)	(iii) शस्त्र शोधक रडार
(d) पिनाका (Pinaka)	(iv) अवजड तोफ

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(2)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(3)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(4)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)

Match the following :

Defence Equipment

Its purpose

(a) SWATHI	(i) Airborne Early warning and control system
(b) NETRA	(ii) Multiple rocket launcher
(c) Dhanush	(iii) Weapon Locating Radar
(d) Pinaka	(iv) Heavy artillery gun

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(2)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(3)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(4)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

71. (a) इंडिया इंटरनेशनल एक्सचेन्ज (INX) हे भारताचे पहिले आंतरराष्ट्रीय शेअर बाजार केन्द्र 2017 साली उघडण्यात आले.
- (b) INX मुंबईमध्ये आहे.
- (c) दिवसातून 22 तास INX व्यवहारासाठी खुले राहिल.

वरीलपैकी कोणते बरोबर आहे ?

- (1) (a), (b) आणि (c) (2) (a) आणि (b) (3) (a) आणि (c) (4) (b) आणि (c)

(a) The India International Exchange (INX) is India's first international stock exchange opened in 2017.

(b) INX is located in Mumbai.

(c) INX will remain open for trading for 22 hours a day.

Which of the above is true ?

- (1) (a), (b) and (c) (2) (a) and (b) (3) (a) and (c) (4) (b) and (c)

72. भारताचा 'राष्ट्रीय वन्यजीव कृती आराखडा (NWAP) 2017 - 2031' बाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

- (a) हा तिसरा राष्ट्रीय वन्यजीव कृती आराखडा आहे.
- (b) सदरहू राष्ट्रीय वन्यजीव कृती आराखडा हा अद्वितीय असा आहे कारण यावेळी भारताने प्रथमच हवामान बदलाचा वन्यजीवांवर होणाऱ्या परिणामांबद्दल चिंता व्यक्त केली आहे.
- (c) त्याद्वारे वन्यजीव संवर्धनामध्ये खाजगी क्षेत्राची वाढती भूमिका अधोरेखित करण्यात आली आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान/ने बरोबर आहे/त ?

- (1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b)

- (3) (a), (b) आणि (c) (4) फक्त (b)

Consider the following statements about National Wildlife Action Plan (NWAP) of India for 2017 - 2031 :

- (a) This is the Third National Wildlife Action Plan.
- (b) This NWAP is unique as this is the first time India has recognised the concerns relating to climate change impact on wildlife.
- (c) It underlines increased role of private sector in wildlife conservation.

Which of the statement/s given above is/are correct ?

- (1) Only (a) (2) (a) and (b)

- (3) (a), (b) and (c) (4) Only (b)

73. खालील विधाने विचारात घ्या :

- भारतीय राज्यघटनेचे अनुच्छेद 262 (2) हे संसदेला कायद्याद्वारे आंतरराज्यीय नदीच्या पाणी तंट्याबाबत सर्वोच्च न्यायालय अथवा अन्य न्यायालयाच्या अधिकार क्षेत्रास अटकाव करणाऱ्या तरतूदी करण्याचा अधिकार देते.
- 16 फेब्रुवारी 2018 रोजी कावेरी पाणी तंट्याबाबत सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या निकालामुळे सर्वोच्च न्यायालयाच्या अपीलिय अधिकार क्षेत्राचा विस्तार झाला आहे. (अनुच्छेद 136 चे पुनर्स्पष्टीकरणद्वारे).

पर्यायी उत्तरे :

- दोन्हीही विधाने बरोबर आहेत. (2) केवळ विधान (a) बरोबर आहे.
- दोन्हीही विधाने चुकीची आहेत. (4) केवळ विधान (b) बरोबर आहे.

Consider the following statements :

- Article 262 (2) of the Indian Constitution empowers Parliament to enact provisions barring the jurisdiction of the Supreme Court or other courts relating to water disputes of inter-state rivers.
- The Supreme Court verdict on Cauvery Water dispute of 16th February 2018 expanded the appellate jurisdiction of Supreme Court (by giving re-interpretation of Article 136).

Answer options :

- Both the statements are correct (2) Only the statement (a) is correct
- Both the statements are false (4) Only the statement (b) is correct

74. खालीलपैकी कोणते विधान चुकीचे आहे ?

- आंतरराष्ट्रीय न्यायालयातील न्यायाधीशांची संख्या 15 आहे.
- आंतरराष्ट्रीय न्यायालयातील न्यायाधीशांचा पदावरील कालावधी 5 वर्षे असतो.
- आंतरराष्ट्रीय न्यायालयातील न्यायाधीशांची निवड ही संयुक्त राष्ट्र संघटनेच्या आमसभा आणि सुरक्षा समिती कडून होते.
- न्यायमूर्ती दलवीर भंडारी यांची आंतरराष्ट्रीय न्यायालयात पुन्हा निवड झाली आहे.

Which one of the following statements is incorrect ?

- The total number of Judges of the International Court of Justice is 15.
- The term of office of a Judge of the International Court of Justice is 5 years.
- Judges of ICJ are elected by the UN General Assembly and the Security Council.
- Justice Dalveer Bhandari has been re-elected to the International Court of Justice.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

75. स्टीफन हॉकिंग यांच्या _____ पुस्तकात विश्व, काळ, अवकाश व गुरुत्व या संकल्पनांचा वेध घेतलेला आहे.

- (1) ग्रँड डिझाइन
- (2) अ ब्रीफ हिस्टरी ऑफ टाईम
- (3) माय ब्रीफ हिस्टरी
- (4) ब्लैक होल्स अँड बेबी युनिव्हर्स अँड ऑदर्स एस्सेज

Stephen Howking's book _____ is related with the concepts of universe, time, space and gravity.

- (1) Grand Design
- (2) A Brief History of time
- (3) My Brief History
- (4) Black Holes and Baby Universe and other's Essays

76. प्रियाचे प्राप्तांक नेहा पेक्षा जास्त आहेत. हर्षचे प्राप्तांक राकेश एवढे आहेत. राहुलचे प्राप्तांक दिव्या पेक्षा कमी आहेत. नेहाचे प्राप्तांक हर्ष पेक्षा जास्त आहेत. दिव्याचे प्राप्तांक राकेश पेक्षा कमी आहेत. सर्वात कमी कोणाचे प्राप्तांक आहेत ?

- (1) दिव्या
- (2) हर्ष
- (3) राहुल
- (4) नेहा

Priya scored more than Neha. Harsh scored as much as Rakesh. Rahul scored less than Divya. Neha scored more than Harsh. Divya scored less than Rakesh. Who scored the lowest ?

- (1) Divya
- (2) Harsh
- (3) Rahul
- (4) Neha

77. झिना आणि दिना यांनी स्वतःची ताकद अजमावण्यासाठी A पासून B पर्यंत व परत अशी सायकल शर्यत लावण्याचे ठरवले. B पर्यंत जाताना झिनाने दर ताशी सरासरी 30 किमी तर A पर्यंत जाताना दर ताशी सरासरी 10 किमी अंतर कापले. दोन्ही दिशांना जाताना दिनाने दर ताशी सरासरी 20 किमी अंतर कापले. जर दोघींनीही एकाच वेळी शर्यत सुरू केली असेल तर निकाल दर्शवणारा उचित पर्याय निवडा.

- (1) दोघींनी एकाच वेळी शर्यत पुरी केली.
- (2) शर्यत पूर्ण करण्यासाठी झिनाने दिनापेक्षा जास्त वेळ घेतला.
- (3) शर्यत पूर्ण करण्यासाठी दिनाने झिनापेक्षा अधिक वेळ घेतला.
- (4) निकाल निश्चितीसाठी दिलेली माहिती पुरेशी नाही.

For testing their stamina Zina and Dina decided to have a cycling race from point A to B and back. Zina averages 30 km per hour to B and 10 km per hour to point A. Dina averages 20 km per hour in both directions. If both began the race at the same time select the appropriate option that indicates the result.

- (1) Both finish race at the same time.
- (2) Zina took more time than Dina to complete the race.
- (3) Dina took more time than Zina to complete the race.
- (4) Data given is not sufficient to determine the result.

78. जर $x \cdot y \cdot z = 320$ तर खालीलपैकी x ची किंमत कोणती असू शकत नाही ?

- (1) 3 (2) 2 (3) 0 (4) 5

If $x \cdot y \cdot z = 320$, then which of the following cannot be the value of x ?

- (1) 3 (2) 2 (3) 0 (4) 5

79. खालील प्रश्नांमध्ये @, ©, \$, % आणि # ही चिन्हे खालील अर्थाने वापरलेली आहे.

'U\$V' चा अर्थ, U हा V पेक्षा मोठा नाही.

'U@V' चा अर्थ, U हा V पेक्षा लहान नाही आणि V ला समान नाही.

'U#V' चा अर्थ, U हा V पेक्षा लहान नाही.

'U©V' चा अर्थ, U हा V पेक्षा मोठा नाही आणि V ला समान नाही.

'U%V' चा अर्थ, U हा V पेक्षा लहान नाही आणि V पेक्षा मोठा नाही.

या माहितीच्या आधारे दिलेल्या विधानांवरून काढलेल्या निष्कर्षाबाबत योग्य पर्याय निवडा.

विधाने : A#B, B@S, S\$Z, Z%P

निष्कर्ष : (I) P@S (II) P%S (III) A@S

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त निष्कर्ष (I) बरोबर
 (2) फक्त निष्कर्ष (II) बरोबर
 (3) निष्कर्ष (I) किंवा (II) बरोबर
 (4) निष्कर्ष (I) किंवा (II) बरोबर आणि निष्कर्ष (III) बरोबर

In the following question, the symbols @, ©, \$, % and # are used with the following meaning as illustrated below :

'U\$V' means U is not greater than V.

'U@V' means U is neither smaller nor equal to V.

'U#V' means U is not smaller than V.

'U©V' means U is neither greater nor equal to V.

'U%V' means U is neither smaller nor greater than V.

On the basis of above information, select correct alternative about the conclusions, derived from the given statements.

Statements : A#B, B@S, S\$Z, Z%P

Conclusions : (I) P@S (II) P%S (III) A@S

Answer Options :

- (1) Only conclusion (I) is true
 (2) Only conclusion (II) is true
 (3) Either conclusion (I) or (II) is true
 (4) Either conclusion (I) or (II) is true and conclusion (III) is true

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

80. अनिलने, प्रत्येकी एका पेन्सिलपेक्षा आठ रुपये जास्त किंमत असलेली 16 पेने; प्रत्येकी ₹ 30 किंमत असलेल्या 12 वहा; प्रत्येकी ₹ 10 किंमत असलेल्या 10 पेन्सिली आणि प्रत्येकी एक वही व एक पेन्सिल यांच्या एकत्रित किमतीपेक्षा ₹ 35 कमी किंमत असलेले 6 खोडरबर खरेदी केले. अनिलने खर्च केलेली एकूण रक्कम दाखवणारा पर्याय निवडा.

(1) ₹ 910 (2) ₹ 778 (3) ₹ 1010 (4) ₹ 738

Anil purchased 16 pens each costing eight rupees more than that of a single pencil; 12 note books each costing ₹ 30; 10 pencils each costing ₹ 10; and 6 erasers each costing ₹ 35 less than the combined cost of a single note book and a pencil. Select the option that indicates the total amount spent by Anil.

(1) ₹ 910 (2) ₹ 778 (3) ₹ 1010 (4) ₹ 738

81. खालील प्रश्नामध्ये (: :) या चिन्हाच्या डावीकडील दोन पदांमध्ये विशिष्ट संबंध आहे व तसाच संबंध उजवीकडील दोन पदांमध्ये आहे. तर प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा.

CLOSE : DNRWJ :: OPEN : ?

(1) PRJO (2) RPJB (3) PRHR (4) RZWR

In the following question, there is some relation between the two terms to the left of (: :) and the same relationship holds between the two terms to its right. Select correct alternative in place of question mark.

CLOSE : DNRWJ :: OPEN : ?

(1) PRJO (2) RPJB (3) PRHR (4) RZWR

82. दिलेली माहिती काळजीपूर्वक वाचा आणि प्रश्नाचे उत्तर द्या.

बिंदू A हा बिंदू B च्या पश्चिमेला 8 मीटरवर आहे.

बिंदू C हा बिंदू B च्या दक्षिणेला 4 मीटरवर आहे.

बिंदू D हा बिंदू C च्या पूर्वेला 4 मीटरवर आहे.

बिंदू E हा बिंदू D च्या उत्तरेला 7 मीटरवर आहे.

बिंदू F हा बिंदू E च्या पश्चिमेला 8 मीटरवर आहे.

बिंदू G हा बिंदू F च्या दक्षिणेला 3 मीटरवर आहे.

बिंदू F हा बिंदू A पासून किती दूर आहे ?

(1) 7 मीटर (2) 11 मीटर (3) 4 मीटर (4) 5 मीटर

Read the information carefully and answer the question.

Point A is 8 m. to the West of point B.

Point C is 4 m. to the South of point B.

Point D is 4 m. to the East of point C.

Point E is 7 m. to the North of point D.

Point F is 8 m. to the West of point E.

Point G is 3 m. to the South of point F.

How far is point F from point A ?

(1) 7 m. (2) 11 m. (3) 4 m. (4) 5 m.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

83. एका विशिष्ट सांकेतिक भाषेत, 'Ka Bi Pu Ya' चा अर्थ आहे 'तू खूप हुशार आहेस'; 'Ya Lo Ka Wo' चा अर्थ आहे 'ते खूप हुशार वाटतात'; 'La Pu Le' चा अर्थ 'तू पाहू शकतो' व 'Sun Pun Yun Ya' चा अर्थ 'ती किती हुशार आहे'. ह्या विशिष्ट सांकेतिक भाषेत 'आहेस' हा अर्थ सांगणारा शब्द कोणता ?

(1) Ka (2) Bi (3) Le (4) Pu

In a certain code language, 'Ka Bi Pu Ya' means 'You are very intelligent'; 'Ya Lo Ka Wo' means 'They seem very intelligent'; 'La Pu Le' means 'You can see' and 'Sun Pun Yun Ya' means 'How intelligent she is'. In that code language, which of the words means 'are' ?

(1) Ka (2) Bi (3) Le (4) Pu

84. प्रश्नार्थक चिन्हाच्या ठिकाणी योग्य पर्याय निवडा.

जर $4 \times 5 = 1620$

$5 \times 6 = 2530$

$6 \times 7 = 3642$

तर $4 \times 9 = ?$

(1) 1636 (2) 1681 (3) 1664 (4) 1645

Select correct option in place of question mark.

If $4 \times 5 = 1620$

$5 \times 6 = 2530$

$6 \times 7 = 3642$

Then $4 \times 9 = ?$

(1) 1636 (2) 1681 (3) 1664 (4) 1645

85. एका सांकेतिक भाषेत a, 3 आहे, b, 5 आहे, c, 7 आहे, आणि याप्रमाणे. तर त्या सांकेतिक भाषेत 'SPORTSMAN' हा शब्द कसा लिहिता येईल ?

(1) 39 33 31 37 41 39 27 3 29 (2) 39 33 31 41 41 39 27 3 29

(3) 39 33 31 37 41 31 27 3 29 (4) 39 33 31 37 37 39 27 3 29

If a is 3, b is 5, c is 7 and so on; in a code language, then how 'SPORTSMAN' can be written in that code language ?

(1) 39 33 31 37 41 39 27 3 29 (2) 39 33 31 41 41 39 27 3 29

(3) 39 33 31 37 41 31 27 3 29 (4) 39 33 31 37 37 39 27 3 29

86. पुढीलपैकी इतरापेक्षा वेगळा संख्या समूह कोणता ?

92432, 48422, 67626, 78428

(1) 92432 (2) 48422 (3) 67626 (4) 78428

Find the odd man out, among the given number groups.

92432, 48422, 67626, 78428

(1) 92432 (2) 48422 (3) 67626 (4) 78428

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

87. काही अक्षरे गहाळ असलेली एक अक्षरमालिका दिलेली आहे. गहाळ अक्षरे मालिकेतील क्रमानुसार एका पर्यायात दिलेले आहेत. तो पर्याय निवडा.

_ a b b b _ b _ b a b b

- (1) a a b (2) b a b (3) a b b (4) b b a

A letter series with some missing letters is given. The missing letters, with the sequence in the series are given in one of the options. Select that option.

_ a b b b _ b _ b a b b

- (1) a a b (2) b a b (3) a b b (4) b b a

88. एका सांकेतिक भाषेत जर OVER चे सांकेतिक रूप QYIW आहे तर STAR चे सांकेतिक रूप काय असेल?

- (1) UWEV (2) UWDV (3) UVBS (4) UWEW

In a code language if OVER is coded as QYIW then how STAR will be coded ?

- (1) UWEV (2) UWDV (3) UVBS (4) UWEW

89. राशीबद्दल दिलेली पुढील माहिती अभ्यासा आणि त्यांचे उचित वर्णन करणारा पर्याय निवडा -

राशी X - 30 पेक्षा मोठी असलेली सर्वात लहान मूळ संख्या

राशी Y - 36 पेक्षा लहान असलेली सर्वात मोठी मूळ संख्या

- (1) X ही राशी मोठी आहे.
 (2) Y ही राशी मोठी आहे.
 (3) X आणि Y या राशीत फरक नाही.
 (4) एक राशी दुसरीपेक्षा सहाने लहान आहे.

Study the information given below about quantities and select option that describes these appropriately.

Quantity X - The least prime number greater than 30

Quantity Y - The greatest prime number less than 36

- (1) Quantity X is greater.
 (2) Quantity Y is greater.
 (3) There is no difference between the quantities, X and Y.
 (4) One quantity is less by six than other quantity.

90. 'ADER' या अक्षर समूहातील एक अक्षर एकदाच वापरून किती अर्थपूर्ण शब्द तयार करता येतील?

- (1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) 3 पेक्षा जास्त

How many meaningful words can be formed, from the given letter group, 'ADER' using one letter once ?

- (1) 1 (2) 2 (3) 3 (4) More than 3

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

91. मधूचे वय त्याच्या बहिणीच्या आजच्या वयाच्या दुप्पट असून त्याच्या आईच्या वयाच्या $1/3$ आहे. मधूच्या आईचे 8 वर्षानंतरचे वय 50 वर्षे असेल तर मधूच्या बहिणीचे आजचे वय किती ?

(1) 7 (2) 5 (3) 9 (4) 11

Madhu's age is twice as that of his sister's present age and $1/3^{\text{rd}}$ of his mother's age. The age of Madhu's mother after 8 years will be 50 years. What is the Madhu's sister's present age ?

(1) 7 (2) 5 (3) 9 (4) 11

92. एका रांगेत वेगवेगळ्या वयाचे 6 लोक उभे आहेत. दोन वर्षानंतर त्यांचे सरासरी वय 43 होईल आणि सातवी व्यक्ती, त्यांच्यासोबत आली असता, त्याचे सध्याचे सरासरी वय 45 बनेल, तर सातव्या व्यक्तीचे सध्याचे वय किती ?

(1) 52 (2) 69 (3) 43 (4) 31

6 persons are standing in a queue with different ages. After two years, their average age will be 43 and when seventh person joins them; the present average age becomes 45. Then what is the present age of the seventh person ?

(1) 52 (2) 69 (3) 43 (4) 31

93. विशिष्ट तार्किक पद्धतीने खाली एक शब्द शृंखला दिलेली आहे. प्रश्नार्थक चिन्हाच्या ठिकाणी योग्य पर्याय निवडा.

EAR OF GET MOUTH IVORY TAJ _ ?

(1) BOY (2) KID (3) GIRL (4) TUB

A word series with some logic is given below. Select the correct option, which will replace the question mark.

EAR OF GET MOUTH IVORY TAJ _ ?

(1) BOY (2) KID (3) GIRL (4) TUB

94. दिलेल्या संख्यामालेत प्रश्नार्थक चिन्हाच्या ठिकाणी योग्य पर्याय निवडा.

2, 8, 26, 80, _ ?

(1) 420 (2) 316 (3) 286 (4) 242

Select proper option in place of question mark, in the given number series.

2, 8, 26, 80, _ ?

(1) 420 (2) 316 (3) 286 (4) 242

95. 3 व $\sqrt{2}$ यांचा गुणाकार a आहे, 2 व $\sqrt{3}$ यांचा गुणाकार b आहे आणि 2 व $\sqrt{6}$ यांचा गुणाकार c आहे. जर x हा a व b यांच्या बेरजेचा वर्ग असेल, y हा 6 व $(5-c)$ यांचा गुणाकार असेल आणि z हा 2 चा वर्ग व 3 चा वर्ग यांचा गुणाकार असेल तर xy/z ची किंमत काय ?

(1) 1 (2) $30 - 12\sqrt{6}$ (3) $30 + 12\sqrt{6}$ (4) 36

a is the product of 3 and $\sqrt{2}$, b is the product of 2 and $\sqrt{3}$, and c is the product of 2 and $\sqrt{6}$. If x is the square of the sum of a and b, y is the product of 6 and $(5-c)$ and z is the product of square of 2 and square of 3, then what is the value of xy/z ?

(1) 1 (2) $30 - 12\sqrt{6}$ (3) $30 + 12\sqrt{6}$ (4) 36

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

96. $x+y$ चा अर्थ x, y ची मुलगी आहे.

$x-y$ चा अर्थ x, y चा भाऊ आहे.

$x \div y$ चा अर्थ x, y चे वडील आहेत.

$x \times y$ चा अर्थ x, y ची बहीण आहे.

तर खालील पर्यायांपैकी कोणत्या वाक्याचा अर्थ I, J ची भाची आहे, असा होतो ?

(1) $J - N \div C \times I$

(2) $I \times C - N \div J$

(3) $J + M \times C \div I$

(4) $I \times C + N - J$

$x+y$ means x is a daughter of y

$x-y$ means x is a brother of y

$x \div y$ means x is a father of y

$x \times y$ means x is a sister of y

Then, from the following alternatives choose the statement having meaning, I is a niece of J.

(1) $J - N \div C \times I$

(2) $I \times C - N \div J$

(3) $J + M \times C \div I$

(4) $I \times C + N - J$

97. ' $A+B$ ' चा अर्थ A हे B चे वडील आहेत.

' $A-B$ ' चा अर्थ A ही B ची पत्नी आहे.

' $A \times B$ ' चा अर्थ A हा B चा भाऊ आहे.

' $A \div B$ ' चा अर्थ A ही B ची मुलगी आहे.

जर $S-T+Z$ असेल तर खालीलपैकी सत्य विधान कोणते ?

(1) S ही Z ची मुलगी आहे.

(2) Z ही S ची काकू आहे.

(3) S ही Z ची काकू आहे.

(4) S ही Z ची आई आहे.

' $A+B$ ' means A is the father of B.

' $A-B$ ' means A is the wife of B.

' $A \times B$ ' means A is the brother of B.

' $A \div B$ ' means A is the daughter of B.

If $S-T+Z$, then which of the following is true ?

(1) S is the daughter of Z.

(2) Z is the aunt of S.

(3) S is the aunt of Z.

(4) S is the mother of Z.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

98. @, #, %, z आणि © या संकेतांचा खालीलप्रमाणे उपयोग केलेला आहे.

'A@B' चा अर्थ आहे, 'A', B पेक्षा लहान नाही.

'A#B' चा अर्थ आहे, 'A', B पेक्षा लहान नाही आणि B एवढा नाही.

'A%B' चा अर्थ आहे, 'A', B पेक्षा मोठा नाही.

'A©B' चा अर्थ आहे, 'A', B पेक्षा मोठा नाही आणि B पेक्षा लहान नाही.

'AzB' चा अर्थ आहे, 'A', B पेक्षा मोठा नाही आणि B एवढा नाही.

खाली चार विधाने आणि त्यावरून काढलेले तीन निष्कर्ष दिलेले आहेत -

विधाने : (a) J#H (b) H©T (c) TzR (d) R%F

निष्कर्ष : (I) J#R (II) R#F (III) J#T

निष्कर्षाबाबत योग्य पर्याय निवडा :

- (1) फक्त (I) सत्य आहे. (2) फक्त (I) आणि (II) सत्य आहेत.
 (3) फक्त (III) सत्य आहे. (4) सर्व सत्य आहेत.

The symbols @, #, %, z and © are used as follows.

'A@B' means 'A' is not less than B.

'A#B' means 'A' is not less than B and not equal to B.

'A%B' means 'A' is not greater than B.

'A©B' means 'A' is not greater than B and not less than B.

'AzB' means 'A' is not greater than B and not equal to B.

Four statements and three conclusions derived from them are given below.

Statements - (a) J#H (b) H©T (c) TzR (d) R%F

Conclusions - (I) J#R (II) R#F (III) J#T

Select correct option about conclusions :

- (1) Only (I) is true (2) Only (I) and (II) are true
 (3) Only (III) is true (4) All are true

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

99. खाली दिलेल्या अक्षरमालिकेतील प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा -
EYP, FUR, HQT, ?, OIX.

- (1) IMV (2) KMV (3) LNU (4) JLV

In the following alphabet series choose correct alternative in place of question mark.

EYP, FUR, HQT, ?, OIX.

- (1) IMV (2) KMV (3) LNU (4) JLV

100. खाली दिलेल्या संख्या मालिकेत प्रश्न चिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ?

5, 54, 90, 115, 131, 140, ?

- (1) 149 (2) 146 (3) 144 (4) 152

Which number will come in place of question mark in the following number series ?

5, 54, 90, 115, 131, 140, ?

- (1) 149 (2) 146 (3) 144 (4) 152

- o o o -

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते काँपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 पर्यवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रॉय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “③” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तर-क्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK